

SÖZ GRUPLARINDA ANLAM (Kalıplaşmamış Söz Grupları - Deyimler ve Atasözleri)

1. Derler ki çok ama çok eski çağlarda yaşamış Lokman Hekim, doktorların piriymiş. Dünyada ne kadar bilgi varsa hepsini bilir; bütün otların, çiçeklerin, ağaçların dilinden anlarmış.

Bu parçadaki altı çizili deyim anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Söz konusu olan şeyin özelliğini bilmek
B) Bir kimsenin içinde bulunduğu zor durumu kavrayarak hoşgörülü olmak
C) Daha sözün başında ne demek istediğini anlamak
D) Sevdiği bir kişiden ya da şeyden sürekli söz etmek

2. Deveyi bir tutam ot uçurur yardan.
Nereden dönersen kârdır zarardan.
Kurt bir şey anlamaz, sürü davardan
Ama yalnız düşeni kapar demişler.

Aşağıdakilerden hangisi bu dörtlükte geçen atasözlerinden herhangi birinin anlamı değildir?

- A) Sürüp giden zararlı bir işten ne kadar erken vazgeçilirse uğranılacak zarar da o kadar az olur.
B) Gözü doymayan hırslı insanlar, küçük bir çıkar için bütün varlığını tehlikeye atar.
C) Arkadaşların yardımıyla yapılan veya bir amaç uğruna topluca girişilen bir işten ayrılanlar zarara uğrar.
D) Halk, kendisine önderlik edecek kişinin çevresinde toplanır.

3. Atlayıp bir fil yavrusunun sırtına,
Fethetsem balta girmemiş ormanı

Bu şiirdeki altı çizili deyim anlamı aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Hiç ağacı kesilmemiş, sık ve gür olmak
B) Ulaşımı çok zor olmak
C) Ağaç kesimini yasaklamak
D) Balta ile kesmek, parçalamak

4. 1938'de dolma kalemlerin pabucu dama atıldı. Çünkü Macar gazeteci Biro, tükenmez kalem geliştirdi. Tükenmez kalemlerin bulunuşu, kalem dünyası için bir devrim niteliği taşır.

Bu parçadaki altı çizili deyimle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendisinden üstün bir şeyin çıkmasıyla gözden düşmek
B) Kıymetini bilmeyerek haksızlık yapmak
C) Olduğundan daha iyi bir konuma gelmek
D) Daha sonra kullanmak üzere saklamak

5. Dünyamızdan çok tembeller geldi geçti, tembellikleri dillere destan oldu ama hiçbirisi Tembel Ahmet'e benzemedi.

1

Tembel Ahmet, tembellerin en tembeliydi; tembellikte kimsecikler onun eline su dökemezlerdi. Çalışmak, ufak tefek

2

3

bir iş yapmak şöyle dursun, yerinden bile kalkmazdı bizimki.

4

Parçadaki altı çizili ifadelerin hangisi kalıplaşmış söz grubu değildir?

- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.

6. Bir insan yabancı bir dili ne kadar iyi öğrenirse öğrensin o dilde, ana dilinde kurduğu iletişim kadar sağlıklı bir iletişim kuramaz. Fakat farklı toplumlardan ve farklı gruplardan insanlar bir karikatüre baktığında o toplumun dilini hiç bilmeseler de verilmek istenen iletiyi rahatlıkla anlayabilir ve yorum yapabilirler. Çünkü karikatür evrensel bir dildir.

Bu parçadaki altı çizili sözle karikatürün hangi özelliği anlatılmak istenmiştir?

- A) İnsanlara etkileyici mesajlar vermesi
B) Bütün insanlar tarafından anlaşılması
C) Evrenle ilgili önemli bilgiler vermesi
D) Dille ifade edilemeyecek ayrıntıları ortaya koyması

SÖZ GRUPLARINDA ANLAM (Kalıplaşmamış Söz Grupları - Deyimler ve Atasözleri)

7. Vaktiyle köylüler tarlalarını sulamak için ırmağın suyunu nöbetleşe kullanmak üzere anlaşmışlar. Tarlalar, açılan kanallar yoluyla sıra ile sulanıyor, herkes işiyle meşgul oluyormuş. Açıkgözlü bir köylü, daha fazla su alabilmek için tarlasında derin ama ince bir kanal kazıp ırmaktan su almayı aklına koymuş. Kanalı saklamak için de üzerini çalı çırpı ve taşlarla örtüp araziye uydurmuş.

Bu parçada aşağıdaki deyimlerden hangisinin hikâyesi anlatılmıştır?

- A) Sapla samanı birbirine karıştırmak
B) Bin dereden su getirmek
C) Saman altından su yürütmek
D) Ekmek elden su gölden

8. Dilimizde “burun” sözcüğü birçok deyim içinde kullanılır. Örneğin “tehlikeli bir durumdan yara bere almadan kurtulmak” anlamında burnu bile kanamamak, “kendisini ilgilen-

1

dirmeyen bir işe karışmak” anlamında burnunu sokmak,

2

“kendisine söz söyletmemek ve huysuz olmak” anlamında burnundan getirmek, “öğüt dinlemeyerek kendi bildiği gibi

3

davranmak” anlamında burnunun dikine gitmek deyimlerini

4

kullanırız.

Bu parçada numaralanmış deyimlerden hangisi yanlış açıklanmıştır?

- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.

9. Aşağıdakilerden hangisinde altı çizili ifade “baştan savma bir biçimde, üstünkörü” anlamında kullanılmıştır?

- A) İvır zıvır işlerle uğraştığı için toplantıya yetişememiş.
B) Yarım yamalak yaptığın bir ödevden, beklediğin notu alamazsın.
C) Çocuklar karlı yollarda düşse kalka ilerliyordu.
D) Eğri büğrü sokaklarda kaybolduğumu düşünmüştüm.

10. Genç mühendis gecesini gündüzüne katarak çalışıp bu günlere geldi.

Bu cümledeki altı çizili deyim anlamı aşağıdaki cümlelerden hangisinde vardır?

- A) Yeni arkadaşımızın sevecen tavırları hepimizin çok hoşuna gitti.
B) Graham Bell, telefonu icat ederken ara vermeden büyük bir gayretle çalıştı.
C) Geceleri uyanık kalıp gündüzleri uyuyan kişilerde sağlık sorunları oluşabilir.
D) Hasan Usta, gençliğinde edindiği varlıklar sayesinde ihtiyarlığında rahat ettiği söyler.

11. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde “akıl” sözcüğü deyim içinde kullanılmamıştır?

- A) Onun yaptığı işlere akıl sır ermiyor.
B) Ocağı kapatmayı akıl edemedim, yemeği yaktım.
C) Bize akıl verecek deneyimli birini bulmalıyız.
D) Şimdiki aklım olsaydı bu şehre gelmezdim.

12. Aşağıdakilerden hangisinde verilen atasözleri yakın anlamli değildir?

- A) El elin nesine, gülerек gider yasına. - El elin eşeğini türkü çağırarak arar.
B) Yazın başı pişenin kışın aşı pişer. - Gölgeyi hoş gören, tekneyi boş görür.
C) Boş fıçı çok tıngırdar. - Dolu küpün sesi çıkmaz.
D) Terzi kendi söküğünü dikemez. - Arpa unundan kadayıf olmaz.